

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2021, sp. zn. 25 Cdo 1697/2021, ECLI:CZ:NS:2021:25.CDO.1697.2021.1

Číslo: 73/2023

Právní věta:

Soudnímu poplatku podléhá i dovolání, které není přípustné, je opožděné nebo je podáno neoprávněnou osobou. Vzhledem k ustanovení § 11a zákona o soudních poplatcích (ve znění účinném od 30. 9. 2017) není překážkou odmítnutí dovolání nepřipustného podle § 238 o. s. ř. okolnost, že soud prvního stupně nerozhodl o žádosti dovolatele o osvobození od soudních poplatků pro dovolací řízení.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 15.07.2021

Spisová značka: 25 Cdo 1697/2021

Číslo rozhodnutí: 73

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Osvobození od soudních poplatků, Poplatky soudní, Přípustnost dovolání, Žaloba pro zmatečnost

Předpisy: § 11a zákona č. 549/1991 Sb.

§ 238 odst. 1 písm. e) o. s. ř.

§ 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 549/1991 Sb.

§ 4 odst. 1 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2020, sp. zn. 22 Co 15/2020.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2020, č. j. 22 Co 15/2020-207, bylo potvrzeno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 15. 11. 2019, č. j. 7 C 30/2017-193, kterým soud prvního stupně odmítl odvolání žalobce ze dne 21. 10. 2019 proti usnesení téhož soudu ze dne 5. 8. 2019, č. j. 7 C 30/2017-166, pro opožděnost. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem obvodního soudu, že žalobce podal odvolání opožděně, a poučil žalobce, že proti tomuto usnesení není dovolání

přípustné.

II. Dovolání a vyjádření k němu

2. Proti tomuto usnesení podal žalobce obsáhlé dovolání, ve kterém rozporuje závěr o opožděnosti odvolání a tvrdí porušení svých ústavních práv. Dovolání rovněž obsahuje invektivy vůči soudcům nalézacích soudů. Současně s dovoláním podal dovolatel také žalobu pro zmatečnost.

III. Přípustnost dovolání

3. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dospěl k závěru, že dovolání směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není přípustné.

4. Podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. e) o. s. ř. (ve znění účinném od 30. 9. 2017) dovolání podle § 237 není přípustné proti usnesením, proti nimž je přípustná žaloba pro zmatečnost podle § 229 odst. 4. Podle tohoto ustanovení může účastník žalobou pro zmatečnost napadnout mimo jiné pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání pro opožděnost.

5. Jelikož se v projednávané věci právě o takový případ jedná (ostatně dovolatel již také žalobu pro zmatečnost podal), je dovolání proti napadenému usnesení nepřípustné.

6. Z uvedeného vyplývá, že dovolání směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není tento mimořádný opravný prostředek přípustný. Nejvyšší soud proto dovolání žalobce odmítl (§ 243c odst. 1 o. s. ř.).

7. Vzhledem k objektivní nepřípustnosti dovolání nebylo nutné se zabývat nedostatkem povinného zastoupení dovolatele v dovolacím řízení (srov. § 241b odst. 2 části věty za středníkem o. s. ř.).

8. Soudnímu poplatku podléhá i dovolání, které není přípustné, popřípadě je opožděné či podané neoprávněnou osobou. Opačný názor soudu prvního stupně vyjádřený v předkládací zprávě je mylný, neboť ze žádného ustanovení zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, nevyplývá, že by dovolatel za nepřípustné dovolání soudní poplatek nebyl povinen zaplatit. Zásadně je tedy soud prvního stupně povinen účastníka, který podal nepřípustné dovolání, vyzvat k zaplacení soudního poplatku, případně předtím rozhodnout o návrhu dovolatele na osvobození od soudních poplatků pro dovolací řízení. Poplatková povinnost podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o soudních poplatcích zásadně vzniká podáním dovolání. Avšak v případě odmítnutí dovolání nepřípustného podle § 238 o. s. ř. vzniká poplatková povinnost podle § 4 odst. 1 písm. i) zákona o soudních poplatcích až uložením povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o odmítnutí dovolání pro nepřípustnost podle § 238 o. s. ř. O této povinnosti rozhodne soud prvního stupně (§ 3 odst. 3 zákona o soudních poplatcích).

9. Vzhledem k ustanovení § 11a zákona o soudních poplatcích (ve znění účinném od 30. 9. 2017), podle něhož osvobození od poplatku podle § 11 odst. 2, jakož i osvobození podle rozhodnutí předsedy senátu o přiznání osvobození od soudních poplatků, se neuplatní, je-li dovolání odmítnuto pro nepřípustnost podle § 238 o. s. ř., není překážkou odmítnutí dovolání nepřípustného podle § 238 o. s. ř. okolnost, že soud prvního stupně nerozhodl o žádosti dovolatele o osvobození od soudních poplatků pro dovolací řízení. I kdyby totiž bylo osvobození dovolateli rozhodnutím podle § 138 o. s. ř. přiznáno, vzhledem k nepřípustnosti dovolání dle § 238 o. s. ř. by to nemělo na povinnost dovolatele zaplatit soudní poplatek za dovolání žádný vliv (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2019, sen. zn. [29 NSČR 71/2019](#)). Za této situace by rozhodování o žádosti o osvobození od soudních

poplatků bylo nadbytečné, bezúčelné a nehospodárné.